

מחווך למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

הנחיות כלליות לבודקים

- * **בכל שאלות המבחן אם התלמיד לא כתב תשובה או לא סימן תשובה, יש לתת לו ציון 0.**
- * **בפריטים הפתוחים (בניית תשובה) ובפריטים הסגורים יש להעריך את התשובה לפי ההנחיות המפורטות במחווך, ולרשום את הציון המתאים. בפריטים הפתוחים אם התלמיד כתב יותר ממספר התשובות הנדרש, ייבדקו רק אלה הנדרשות, לפי סדר כתיבתן (אלא אם כן מצוין אחרת).**
- * **בפריטים מסוג רב-בררה (ר"ב) אם התלמיד סימן יותר מתשובה אחת, יש לתת לו ציון 0.**

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		<u>פרק ראשון: טקסט טיעון/שכנוע – "עיתוני הנייר – לאן?"</u>	
1	פתוח איתור מידע	<p>2 = תשובה הכוללת שניים מן המאפיינים האלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • האפשרות לקריאה רב-כיוונית/האפשרות לשלב קישוריות (לינקים)/האפשרות לעבור מהכתבה הראשית להרחבות/ לאתרים אחרים • האפשרות להוסיף קטעי וידאו/שמע • האפשרות ליצירת קשר מִיָּדִי בין הכותב לקורא/האפשרות להוסיף תגוביות (טוקבקים)/האפשרות להוסיף תגובה בתחתית הטקסט <p>(יש להשתמש במילה "תגובית" או להתייחס למקום התגובה בתחתית הטקסט או להתייחס למִיָּדִיות.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • האפשרות לפתוח יומן-רשת (בלוג) אישי • האפשרות לשלוח תמונות ודיווחים עדכניים <p>הערה: אם נכתב יותר ממאפיין אחד בשורה, יש לבדוק רק את המאפיין שנכתב ראשון (גם אם בשורה האחרת לא נכתבו מאפיינים כלל).</p> <p>1 = תשובה הכוללת אחד מן המאפיינים הנ"ל. 0 = כל תשובה אחרת, לרבות:</p> <p>א. תשובה המציינת שהעיתון מופיע במרשתת. ב. תשובה המתארת תוצאה אפשרית של קיום העיתון המקוון, לדוגמה: - הקוראים נוסעים צ'י'אן'ס. ג. תשובה רלוונטית שאינה מופיעה בטקסט.</p>	2-0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		הערה: שאלה 2 נבדקת פעמיים: פעם בהבנת הנקרא (התוכן) ופעם בהבעה בכתב (המבנה והלשון) (2כ)	
2	פתוח הערכה וביקורת	<p>3 = תשובה הכוללת הצגת דעה (תומכת או מתנגדת) ונימוק רלוונטי המתייחס למאפיינים הייחודיים של התגובה בעיתון המקוון (תגובת), כגון מידיות, דיאלוג בין קוראים שונים או בינם ובין הכותב, מספר רב של מגיבים, הוספת מידע וחוסר עריכה ובקרה, לדוגמה:</p> <p>– לפי דצתי אפשרות זו מצניקה יתרון לציתון המקוון מכיוון שלא רק שהתאמה מאפשרת לאנשים אחרים (לאו דווקא לכותבים) להתבטא, היא מאפשרת לאנשים אחרים גם להיחשף מיד לדעות של הקוראים.</p> <p>– לדצתי כתיבת תאובות אינה מקנה שום יתרון. היא רק נותנת אפשרות להביע דעה או דעה אק לא יותר מכך. הצגת אותה תאובות אף אדם לא יחולף שום שנינו בנושא הכתבה, אלא רק יביע דעה. (יש התייחסות לדיאלוג בדרך השלילה).</p> <p>– אני מסכים שהוספת תאובות היא יתרון גדול הדיאלוג ושיתוף קוראים רבים, אבל רק בתנאי שלא יכתבו תאובות מצליבות.</p> <p>1 = תשובה הכוללת הצגת דעה (תומכת או מתנגדת) ונימוק חלקי או כללי מדי שחסר בו הקשר למאפיינים הייחודיים של התגובה בעיתון המקוון, לדוגמה:</p> <p>– אני מסכים כי זה מצפה את הרייטינג ואת את הקוראים.</p> <p>– לדצתי זה יתרון כי הכותבים יכולים להביע את דעתם. (ההתייחסות היא רק להבעת הדעה, ולא למאפיינים הייחודיים של התגובה בעיתון המקוון).</p> <p>או</p> <p>תשובה שאינה כוללת הצגת דעה חד-משמעית, אך כוללת נימוקים המתייחסים לשני הצדדים.</p> <p>או</p> <p>תשובה שאינה כוללת הצגת דעה, אך כוללת נימוק רלוונטי.</p>	3,1,0
		<p>הערה בנוגע לרמות הביצוע (ניקוד) 1 ו-3: אין להפחית נקודות אם משתמע או כתוב במפורש שבעיתון הנייר אין אפשרות להגיב.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת, לרבות:</p> <p>א. תשובה הכוללת הצגת דעה ללא נימוק.</p> <p>ב. תשובה הכוללת חזרה על הכתוב בשאלה ללא כל פיתוח, לדוגמה:</p> <p>– אני תומכת בטענה כי בעיתון מקוון אפשר להוסיף תאובות.</p>	

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
2	פתוח הבעה בכתב	<p>התוכן נבדק בשאלה 2.</p> <p>בדיקה הוליסטית של איכות הכתיבה בלבד</p> <p>5 = תשובה של שלוש שורות לפחות שהיא באיכות כתיבה מיטבית.</p> <p>4 = תשובה באיכות כתיבה טובה, או תשובה הקצרה משלוש שורות באיכות כתיבה מיטבית.</p> <p>2 = תשובה באיכות כתיבה בינונית, או תשובה הקצרה משלוש שורות באיכות כתיבה טובה.</p> <p>0 = תשובה באיכות כתיבה נמוכה מאוד, או תשובה הקצרה משלוש שורות באיכות כתיבה בינונית.</p> <p>כדי לקבוע את איכות הכתיבה יש להתייחס לרכיבים האלה:</p> <p>מבנה התשובה; מבנה המשפטים; הרצף בין המשפטים; מילות הקישור; משלב הלשון; סימני הפיסוק (שימוש תקני בסימני הפיסוק, ללא הקפדה על סימן הפסיק באמצע משפט); הכתיב.</p> <p>הערה: יש לבדוק את איכות הכתיבה ללא תלות באיכות התוכן.</p>	5,4,2,0
3	ר"ב הערכה וביקורת	<p>1 = תשובה נכונה: (1) כדי להציג את המילה המוכרת יותר מהמילה שלפניה.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת.</p>	1,0
4	פתוח לשון ומטה לשון	<p>2 = תשובה הכוללת את ההשלמות האלה:</p> <p>1. שלוש</p> <p>2. שלושים ושישה</p> <p>3. שנים עשר</p> <p>1 = תשובה הכוללת שתיים מן ההשלמות הנ"ל.</p> <p>0 = תשובה הכוללת אחת מן ההשלמות הנ"ל.</p> <p>או</p> <p>כל תשובה אחרת.</p>	2-0
5	ר"ב פרשנות והיסק	<p>2 = תשובה נכונה: (2) ייתכן שעיתון הנייר ייעלם בשל יתרונותיו של העיתון המקוון.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת.</p>	2,0

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
6	סגור לשון ומטה לשון	2 = תשובה הכוללת את חלקי הדיבור האלה: 1. פועל 2. שם עצם/שם 3. שם תואר/תואר 1 = תשובה הכוללת שני חלקי דיבור מבין הנ"ל. 0 = תשובה הכוללת חלק דיבור אחד מבין הנ"ל. או כל תשובה אחרת.	2-0
7	ר"ב פרשנות והיסק	2 = תשובה נכונה: (3) לרגשות 0 = כל תשובה אחרת.	2,0
8	ר"ב הערכה וביקורת	1 = תשובה נכונה: (4) כדי למסור לקורא מידע על מומחיותם של הכותבים. 0 = כל תשובה אחרת.	1,0
9	ר"ב פרשנות והיסק	2 = תשובה נכונה: (2) כדי לבסס את הטענה שהעיתון המודפס יוכל להמשיך להתקיים. 0 = כל תשובה אחרת.	2,0

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
10	פתוח פרשנות והיסק	<p>2 = תשובה הכוללת שניים מן המאפיינים האלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> • המידע מהימן/לא מתגוביות • השפה תקינה/לא עילגת • מאחורי העיתון עומדת מערכת • עיתונאים מקצועיים • כתבות המבוססות על תחקירים • יש אחריות מקצועית מאחורי המידע • עיתונות התורמת לתרבות • עיתונות התורמת לדמוקרטיה <p>הערה: אם נכתב יותר ממאפיין אחד בשורה, יש לבדוק רק את המאפיין שנכתב ראשון (גם אם בשורה האחרת לא נכתבו מאפיינים כלל).</p> <p>1 = תשובה הכוללת אחד מן המאפיינים הנ"ל.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ציתונות התורמת לאיכות החיים - ציתון מודפס - ציתון תרבותי ודמוקרטי 	2-0

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		פרק שני: הבעה בכתב – כתיבת טיעון ושכנוע	
11	הבעה בכתב	משימת ההבעה בכתב נבדקת לפי הקטגוריות של תוכן, של מבנה ושל לשון. במשימה הזאת לא פורטו כל רמות הביניים של הביצוע. אפשר לתת ניקוד חלקי בטווח הנקודות הנתון על-פי שיקול דעתו של המעריך.	
		0 = כתיבה בסוגה אחרת מזו הנדרשת במטלה; או כתיבת משפט אחד בלבד; או כתיבה על נושא אחר (למשל, פיקוח המורים על מועצת התלמידים).	
10-0	פתוח תוכן	<p>א. תוכן</p> <p>יש לחבר את מספר הנקודות בשלושת רכיבי התוכן (התאמה לדרישות המטלה – סוגה והצגת הנושא, ציון עמדה מפורשת, נימוקים), ולכתוב/להקליד את סכום הנקודות במקום המתאים.</p> <p>הערה: תלמידים שהתייחסו לנושא הקמת תחנת הרדיו בלבד – כתיבתם תיבדק רק על-פי הסעיף "התאמה לדרישות המטלה – סוגה והצגת הנושא" (כלומר, הניקוד המקסימלי של התוכן יהיה 3 נקודות).</p> <p>התאמה לדרישות המטלה – סוגה והצגת הנושא (0-3)</p> <p>3 = כתיבה של טקסט טיעון ללא חריגה מהסוגה, והצגת הנושא/הבעיה.</p> <p>2 = כתיבה של טקסט טיעון ללא חריגה מהסוגה וללא הצגת הנושא/הבעיה.</p> <p>1 = כתיבה של טקסט טיעון שיש בו חריגה מהסוגה: טקסט במבנה של בעד ונגד ללא הכרעה מנומקת, או שהטקסט כולל עירוב סוגות (לאורך רוב הכתיבה הסוגה אינה טיעון ושכנוע).</p> <p>ציון עמדה מפורשת (0-2)</p> <p>2 = כתיבת עמדה ברורה וחד-משמעית בנושא האחריות לתחנה.</p> <p>הערה: תשובה הכוללת עמדה ברורה וחד-משמעית בנושא האחריות לתחנה והסתייגות ממנה תזכה בשתי נקודות עבור סעיף זה.</p> <p>נימוקים (0-5)</p> <p>5 = שכנוע באמצעות נימוק רלוונטי אחד לפחות המתאים לדעה המוצגת בנושא האחריות לתחנה.</p> <p><u>דוגמאות לנימוקים בעד האחריות הבלעדית של התלמידים לתחנה</u></p> <ul style="list-style-type: none"> קשר בין קהל המאזינים לבין מפעילי התחנה, לדוגמה: <p>- <i>התלמידים מקשיבים לתחנה, לכן הם צריכים לתפצל אותה.</i></p>	

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		<p>– תלמידים מכירים זה את זה ומכירים מה כל אחד אומר, וכך יכולים להחזיר מה לשדר.</p> <ul style="list-style-type: none"> • חופש ביטוי בבחירת תוכני השידור ובאופן הפעלת התחנה, לדוגמה: – התחנה תצור לתלמידים להביע את קולם בחופשיות. – התחנה תאפשר לתלמידים להביע את כישרונותיהם בשירה, בניהול, בצריכת ראיונות וצדף ללא התערבות מורית. • ניסיון וידע בטכנולוגיה ובמחשוב, לדוגמה: – לתלמידים יש ידע וניסיון נרחבים יותר בהפעלה של מכשירים לצומת המורית. <p><u>דוגמאות לנימוקים בעד פיקוח המורים וההנהלה</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • פתרון אי-הסכמה בין תלמידים, לדוגמה: – אם התחנה תהיה רק באחריות התלמידים יהיו ריבים על מ' ישדר ומת'. • ניסיון המורים וההנהלה בניהול ובקבלת החלטות, לדוגמה: – למורים יש שיקול דעת של אדם בוגר, והם מנוסים יותר בהלנה לרדיו, כך הם ידעו מה כדאי לשדר. <p>2 = כתיבת דוגמאות שאינן מבססות את הנימוק או כתיבת נימוק כללי ללא הסבר, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> – צדף שתחנת הרדיו תהיה באחריות הפלצדית של התלמידים כי אם היא תהיה פסיקוח המורית וההנהלה הרדיו בטוח יהיה מעמט. <p>0 = כתיבת המלצות/טקסט ללא נימוקים, או כתיבת טקסט ובו נימוק החוזר על הטענה ללא פירוט, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> – התחנה צריכה להיות בידי המורית וההנהלה כי כך יהיה פיקוח עליהם על הרדיו. 	

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
	פתוח מבנה	ב. מבנה 4 = לכידות וקישוריות הטקסט רציף (אינו כתוב בנקודות), ויש בו קשר לוגי בין משפטים, בין רעיונות ובין החלקים השונים של הטקסט. בטקסט יש שימוש נכון במילות קישור המבטאות את הקשר הלוגי בין רכיבי התוכן.	4-0
		ג. לשון	
		הערה: אין להפחית נקודות על שגיאה אחת בכל אחד מהסעיפים.	
	פתוח לשון	① משלב לשון ואוצר מילים 2 = משלב הלשון בינוני-גבוה, ללא שימוש בסלנג.	2-0
	פתוח לשון	② מורפולוגיה ותחביר 1 = הקפדה על תקינות התצורה ועל דגמי המשפט. התאמה במין, במספר וביידוע.	1,0
	פתוח לשון	③ פיסוק 1 = שימוש תקני בסימני הפיסוק (למעט סימן הפסיק באמצע משפט).	1,0
	פתוח לשון	④ כתיב 2 = כתיב נכון. אין להפחית נקודות על כתיב מלא או על כתיב חסר. אין להפחית נקודות על שגיאת כתיב אחת. הערה: שגיאת כתיב החוזרת על עצמה תיחשב שגיאת כתיב אחת.	2-0

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		פרק שלישי: טקסט מידע – "ים המלח"	
12	פתוח איתור מידע	1. דרום בקעת הירדן/בין הרי מואב להרי מדבר יהודה/דרום הארץ 2. הירדן (יש לכתוב הירדן/נהר הירדן בלבד, ללא התייחסות למקורות מים נוספים) 3. צחיח וחם/יבש וחם/מדברי 2 = שלוש השלמות נכונות. 1 = שתי השלמות נכונות. 0 = השלמה אחת נכונה. או כל ההשלמות שגויות.	2-0
13	ר"ב הערכה וביקורת	1 = תשובה נכונה: (1) כדי להדגיש את שיעור המליחות הגבוה של ים המלח. 0 = כל תשובה אחרת.	1,0
14	ר"ב פרשנות והיסק	2 = תשובה נכונה: (3) למעיינות 0 = כל תשובה אחרת.	2,0
15	ר"ב פרשנות והיסק	2 = תשובה נכונה: (4) כי 0 = כל תשובה אחרת.	2,0
16	ר"ב הערכה וביקורת	2 = תשובה נכונה: (3) הקטעים הנלווים מוסיפים מידע חדש לטקסט המרכזי, ואילו הערות השוליים מפרשות מושגים המופיעים בטקסט המרכזי. 0 = כל תשובה אחרת.	2,0

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
17	פתוח איתור מידע	<p>2 = תשובה המתייחסת בפירוט או בהכללה לסגולות המרפא שיש למעיינות באזור ים המלח (מעיינות חמים) או למי ים המלח או לשהייה על חופיו, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - מכיוון שסביב ים המלח יש מציינות צעירים מאינרליים, ויש להם תכונות מרפא למחלות שונות, בציור למחלות צוק. - מכיוון שהמלח אורך לאורך מרפא פצעים. - מכיוון שההייה לחופיו מספרת את מצב החוליים. <p>0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - מכיוון שאנשים החליטו לבנות מפצלים שמייצרים מוצרי קוסמטיקה מהמלח. - כי כל האנשים בצולף מטיצים לפס. - כי אנשים באים לפס כדי להירפא. (חזרה על הנאמר בשאלה) 	2,0

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
4,3,0	פתוח פרשנות והיסק	<p>4 = תשובה הכוללת השלמה נכונה של ארבעת השלבים החסרים בתרשים (שלבים 1, 3, 4, 5):</p> <div style="text-align: center;"> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; width: fit-content; margin: 5px auto;"> <p>1. שינויים באקלים/הגובה/האדם/שינויים שחלו באזור/הגובה המים</p> </div> <p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; width: fit-content; margin: 5px auto;"> <p>2. ירידת מפלס מי הים</p> </div> <p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; width: fit-content; margin: 5px auto;"> <p>3. חריגת מי גופא</p> </div> <p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; width: fit-content; margin: 5px auto;"> <p>4. המסת שכבות המלח</p> </div> <p style="text-align: center;">↓</p> <div style="border: 1px solid black; border-radius: 10px; padding: 5px; width: fit-content; margin: 5px auto;"> <p>5. קריסה של פני השטח/היווצרות בורג-קרקעיים/בולענים/נפילת בורג</p> </div> </div> <p>הערות:</p> <p>1. תשובה שבה נכתבו שני שלבים יחד תיחשב תשובה נכונה, בתנאי שהשלבים נכתבו בסדר הנכון (גם אם המקום המיועד לכתיבת אחד השלבים נשאר ריק).</p> <p>2. פיצול של שלב 5 לשני שלבים נפרדים ייחשב תשובה נכונה, כל עוד קודם לכן מופיע השלב "המסת שכבות המלח".</p> <p>3 = תשובה הכוללת השלמה נכונה של שלושה מן השלבים הנ"ל.</p> <p>0 = תשובה הכוללת השלמה נכונה של שניים מן השלבים הנ"ל או של שלב אחד בלבד.</p> <p>או</p> <p>כל תשובה אחרת.</p>	

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
		הערה: שאלה 19 נבדקת פעמיים: פעם בהבנת הנקרא (התוכן) ופעם בהבעה בכתב (המבנה והלשון) (19כ)	
19	פתוח הערכה וביקורת	<p>3 = תשובה הכוללת הצגת דעה ונימוק רלוונטי התומך בדעה זו, לדוגמה:</p> <p>– כן, כי מייצרים התעשייה חומרים שצורכים למחלות קשות וכך מצילים אנשים.</p> <p>– כן, כי התעשייה במקום תורמת וצורכת לתצוקה לאוכלוסיית הנגב.</p> <p>– לא, כי בסוף ים המלח יצמק כל כך עד שייצאם והתיירות במדינת ישראל תיפגע.</p> <p>– לא, כי ים המלח מרפא פצעים, יש ביטח חומרים שמרפאים מחלות.</p> <p>1 = תשובה הכוללת הצגת דעה ונימוק חלקי או כללי מדי, לדוגמה:</p> <p>– לא צריך להמשיך כי זה מקום נחמד וכיפי.</p> <p>או</p> <p>תשובה הכוללת הצגת דעה ונימוק הסותר את הדעה, לדוגמה:</p> <p>– צריך להפסיק את התעשייה כי אחרת לא נוכל להמשיך להכין ממנו מוצרים.</p> <p>או</p> <p>תשובה שאינה כוללת הצגת דעה חד-משמעית, אך כוללת נימוקים המתייחסים לשני הצדדים.</p> <p>או</p> <p>תשובה שאינה כוללת הצגת דעה, אך כוללת נימוק רלוונטי.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת, לרבות:</p> <p>א. תשובה הכוללת הצגת דעה ללא נימוק.</p> <p>ב. תשובה הכוללת נימוק החוזר על הכתוב בשאלה, לדוגמה:</p> <p>– לא צריך להמשיך כי ים המלח ייצאם.</p> <p>– צריך להמשיך כי חשוב לפתח את התעשייה.</p>	3,1,0

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
19 כ	פתוח הבעה בכתב	<p>התוכן נבדק בשאלה 19.</p> <p>בדיקה הוליסטית של איכות הכתיבה בלבד</p> <p>5 = תשובה של שלוש שורות לפחות שהיא באיכות כתיבה מיטבית.</p> <p>4 = תשובה באיכות כתיבה טובה, או תשובה הקצרה משלוש שורות באיכות כתיבה מיטבית.</p> <p>2 = תשובה באיכות כתיבה בינונית, או תשובה הקצרה משלוש שורות באיכות כתיבה טובה.</p> <p>0 = תשובה באיכות כתיבה נמוכה מאוד, או תשובה הקצרה משלוש שורות באיכות כתיבה בינונית.</p> <p>כדי לקבוע את איכות הכתיבה יש להתייחס לרכיבים האלה:</p> <p>מבנה התשובה; מבנה המשפטים; הרצף בין המשפטים; מילות הקישור; משלב הלשון; סימני הפיסוק (שימוש תקני בסימני הפיסוק, ללא הקפדה על סימן הפסיק באמצע משפט); הכתיב.</p> <p>הערה: יש לבדוק את איכות הכתיבה ללא תלות באיכות התוכן.</p>	5,4,2,0

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
20	פתוח פרשנות והיסק	<p>3 = תשובה הכוללת שתיים מן האפשרויות האלה:</p> <ul style="list-style-type: none"> "הוא נמצא בדרום בקעת הירדן." (שורה 1) "... משתרע בין הרי מואב במזרח..."/"..." לבין הרי מדבר יהודה במערב." (שורות 1-2) "נהר הירדן הוא מקור מימיו העיקרי..." (שורה 4) "... נשפכים לים המלח נחלים נוספים (כגון נחל ארנון ממזרח ונחל ערוגות ממערב)." (שורות 5-6) "ים המלח נמצא באזור מדברי..." (שורה 7) "הגדול והידוע שבהם הוא עין גדי." (שורה 23) "... שהשתרעה מהיישוב חצבה שבערבה..."/"..." ועד אגם הכנרת בצפון." (שורות 40-41) <p>הערות:</p> <ol style="list-style-type: none"> אם נכתב יותר מפרט מידע אחד בשורה, יש לבדוק רק את פרט המידע שנכתב ראשון (גם אם בשורה האחרת לא נכתבו פרטי מידע כלל). אין להפחית נקודות על אי-תקניות תחבירית. אי דיוק בהעתקת המשפט ייחשב תשובה נכונה. <p>1 = תשובה הכוללת אחת מן האפשרויות הנ"ל. 0 = כל תשובה אחרת.</p>	3,1,0
21	פתוח לשון ומטה לשון	<p>2 = תשובה הכוללת את הפעלים האלה:</p> <ol style="list-style-type: none"> הקימו/מקימים/יקימו ערכה/עורכת/תערוך מיוצרים/יוצרו/ייצרו <p>הערה: העתקה לא מושלמת של המשפט תיחשב תשובה נכונה כל עוד המרת הפועל נכונה.</p> <p>1 = תשובה הכוללת שני פעלים מבין הנ"ל. 0 = תשובה הכוללת פועל אחד מבין הנ"ל.</p> <p>או כל תשובה אחרת.</p>	2-0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון										
22	פתוח לשון ומטה לשון	2 = תשובה הכוללת את שמות הפעולה האלה: 1. התאדות/אידי 2. ירידה/ירידות/ירידתם הערה: כתיבת מילה שאינה נכונה מבחינה מורפולוגית תיחשב תשובה שגויה. 1 = תשובה הכוללת שם פעולה אחד מבין הנ"ל. 0 = כל תשובה אחרת.	2-0										
23	ר"ב פרשנות והיסק	2 = תשובה נכונה: (2) מעלות 0 = כל תשובה אחרת.	2,0										
24	ר"ב איתור מידע	2 = תשובה נכונה: (4) כי בעבר חשבו שאין בו יצורים חיים. 0 = כל תשובה אחרת.	2,0										
25	פתוח לשון ומטה לשון	דוגמאות להשלמה נכונה של הטבלה: <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>הצירוף</th> <th>צורת הרבים</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. מקור מים</td> <td>מקורות מים/מקורות המים</td> </tr> <tr> <td>2. אזור מדברי</td> <td>אזורים מדבריים/האזורים המדבריים*</td> </tr> <tr> <td>3. תכונת מרפא</td> <td>תכונת מרפא/תכונת המרפא</td> </tr> <tr> <td>4. צמח בושם</td> <td>צמחים בושמים/צמחי הברושם/צמחי הברושם הצמחים/צמחי הברושם</td> </tr> </tbody> </table> <p>* כתיבת המילה "מדבריים" במקום "מדבריים" תיחשב תשובה נכונה. 2 = השלמה נכונה של ארבעה סעיפים בטבלה. 1 = השלמה נכונה של שלושה סעיפים בטבלה. 0 = השלמה נכונה של שני סעיפים או פחות.</p>	הצירוף	צורת הרבים	1. מקור מים	מקורות מים/מקורות המים	2. אזור מדברי	אזורים מדבריים/האזורים המדבריים*	3. תכונת מרפא	תכונת מרפא/תכונת המרפא	4. צמח בושם	צמחים בושמים/צמחי הברושם/צמחי הברושם הצמחים/צמחי הברושם	2-0
הצירוף	צורת הרבים												
1. מקור מים	מקורות מים/מקורות המים												
2. אזור מדברי	אזורים מדבריים/האזורים המדבריים*												
3. תכונת מרפא	תכונת מרפא/תכונת המרפא												
4. צמח בושם	צמחים בושמים/צמחי הברושם/צמחי הברושם הצמחים/צמחי הברושם												

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון																
		פרק רביעי: טקסט שימושי – "עוברים לחיות נכון!"																	
26	סגור איתור מידע	<table border="1"> <thead> <tr> <th>הציון</th> <th>נכון</th> <th>לא נכון</th> <th>הצירוף</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>☐</td> <td>☒</td> <td>1. יש להרבות באכילת מזונות מהמקומות העליונות של הפירמידה.</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>☐</td> <td>☒</td> <td>2. יש להרבות באכילה של דגנים וגם באכילה של מזונות העשירים בשומנים.</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>☒</td> <td>☐</td> <td>3. יש לאכול פחות מזונות עשירים בשומנים מאשר מזונות עשירים בחלבונים.</td> </tr> </tbody> </table> <p>2 = תשובה הכוללת שלושה סימונים נכונים. 1 = תשובה הכוללת שני סימונים נכונים מבין הנ"ל. 0 = תשובה הכוללת סימון אחד נכון מבין הנ"ל.</p> <p style="text-align: center;">או</p> <p>שלושה סימונים שגויים.</p>	הציון	נכון	לא נכון	הצירוף	1	☐	☒	1. יש להרבות באכילת מזונות מהמקומות העליונות של הפירמידה.	2	☐	☒	2. יש להרבות באכילה של דגנים וגם באכילה של מזונות העשירים בשומנים.	3	☒	☐	3. יש לאכול פחות מזונות עשירים בשומנים מאשר מזונות עשירים בחלבונים.	2-0
הציון	נכון	לא נכון	הצירוף																
1	☐	☒	1. יש להרבות באכילת מזונות מהמקומות העליונות של הפירמידה.																
2	☐	☒	2. יש להרבות באכילה של דגנים וגם באכילה של מזונות העשירים בשומנים.																
3	☒	☐	3. יש לאכול פחות מזונות עשירים בשומנים מאשר מזונות עשירים בחלבונים.																
27	ר"ב פרשנות והיסק	2 = תשובה נכונה: (1) להנחות בנושא צריכה יומית של מזונות מסוגים שונים. 0 = כל תשובה אחרת.	2,0																

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
28	פתוח פרשנות והיסק	<p>2 = תשובה המתייחסת לכך שהחלטתה של יעל אינה נכונה (בצורה מפורשת או משתמעת), ונימוק המתייחס לכך שיש לאכול פריטים מכל קבוצות המזון (מזון מגוון) בכל יום, לדוגמה:</p> <p>– לא, כי בד"ץ המידע כתוב: "כדאי להיצר פפירמידת המזון כדי לבנות תפריט יומי מאוזן" – כל יום צריך לאכול מכל האכילים שנמצאים בפפירמידה.</p> <p>1 = תשובה המתייחסת לכך שהחלטתה של יעל אינה נכונה, ונימוק המתייחס רק לכך שיש לאכול פריטים מכל קבוצות המזון (מזון מגוון), לדוגמה:</p> <p>– לא-כי ד"ץ המידע החלטתה של יעל אינה נכונה מפני שד"ץ המידע אומר שצריך לאכול ככל האפשר מאכילים כאן חלבונים ושומנים רוויים.</p> <p>– החלטתה של יעל אינה נכונה מכיוון שהיא לא מאוזנת.</p> <p>או</p> <p>תשובה המתייחסת לכך שהחלטתה של יעל נכונה, והנימוק מתייחס לכך שיש לאכול פריטים מכל קבוצות המזון (מזון מגוון) בכל יום, לדוגמה:</p> <p>– כן, כי בד"ץ כתוב שצריך לאכול בכל יום זאת ואחרת קצת מפה וקצת מפה.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת, לרבות:</p> <p>א. תשובה הכוללת נימוק שגוי, לדוגמה:</p> <p>– כן, כי אם היא תאכל בכל יום מקבוצת מזון אחת אז בסוף השבוע יהיו לה סך כל הפריטים.</p> <p>ב. תשובה המתייחסת לכך שהחלטתה של יעל אינה נכונה, ונימוק המתייחס רק להשוואה בין פריטי מזון ספציפיים, לדוגמה:</p> <p>– לא, כי צריך לאכול יותר דגים וחלבונים מאשר ממתקים.</p>	2-0

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
29	פתוח איתור מידע	<p>2 = תשובה המסתמכת על דף המידע והמתייחסת למילוי מאגרי האנרגיה או לשיפור הריכוז/ההישגים/יכולות הלמידה, לדוגמה:</p> <p>– זריק לאכול ארוחת בוקר כדי שנה יצור כריכז בקיט הספר.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <p>– חשב לאכול ארוחת בוקר לפי דף המידע מכיוון שדאניס נותניס ויטמיניס.</p>	2,0
30	פתוח לשון ומטה לשון	<p>2 = תשובה הכוללת את הפעלים האלה:</p> <p>1. הביאו/הבאו/הביאי/הבאנה</p> <p>2. אכלו/אכול/אכלי/אכולנה</p> <p>הערה: העתקה לא מושלמת של המשפט תיחשב תשובה נכונה כל עוד המרת הפועל לציווי נכונה.</p> <p>1 = תשובה הכוללת פועל אחד מבין הנ"ל.</p> <p>0 = כל תשובה אחרת.</p>	2–0

מחוון למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
31	פתוח הערכה וביקורת	<p>3 = תשובה הכוללת בחירה בתפריט 1 ונימוק רלוונטי המתייחס לכך שתפריט 1 מאוזן/מגוון/בריא/מזין או שתפריט 2 אינו מאוזן/מגוון/בריא/מזין, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - תפריט 1, כי הוא כולל פריטים מכל קבוצות המזון. - תפריט 1, כי יש בו יותר דגרים מדגנים וחשובים מתפריט השני. - תפריט 1, כי בתפריט 2 אין די דגרים מזינים. <p>או</p> <p>תשובה הכוללת בחירה בתפריט 1 ונימוק רלוונטי המתייחס לכך שפריטי מזון מסוימים (לפחות שניים) בתפריט 1 בריאים/מזינים או שפריטי מזון מסוימים (לפחות שניים) בתפריט 2 אינם בריאים/מזינים, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - תפריט 1, כי ירקות וחלב צוננים לפיתוח האדם ולבריאותו מאשר שקולאים שמזיקים לבריאות האדם. <p>1 = תשובה הכוללת בחירה בתפריט 1 ונימוק רלוונטי (המתייחס לכך שתפריט 1 מאוזן/מגוון/בריא/מזין) הכולל פריט מזון אחד מאחד התפריטים או פריט מזון אחד מכל תפריט, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - תפריט 1, כי אבוקדו בריא יותר ממאכל שקולאים. <p>או</p> <p>תשובה הכוללת בחירה בתפריט 1 והמלצה במקום נימוק (עדיף, מומלץ, להמעוט), לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - תפריט 1, כי צדית לאכול ירקות וטחינה מצומצמת דגש ומאכל שקולאים. <p>0 = בחירה בתפריט 1 ללא נימוק.</p> <p>או</p> <p>בחירה בתפריט 1 וציון מרכיביו (בפירוט או בהכללה), לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - תפריט 1, מכיוון שיש בו דגים, שמנים, ירקות וחלבונים. <p>או</p> <p>בחירה בתפריט 2.</p> <p>או</p> <p>כל תשובה אחרת, לדוגמה:</p> <ul style="list-style-type: none"> - תפריט 1 אין דגרים מתוקים ונתפריט 2 יש דגרים מתוקים. (אי אפשר להבין מהתשובה שתפריט 1 בריא יותר מתפריט 2). 	3,1,0

מחווין למבחן 31 בעברית לכיתה ח', נוסח ב', התשע"ב

מספר הפריט	סוג הפריט	הציון על-פי רמות ביצוע/התשובה הנכונה	אפשרויות הציון
32	ר"ב פרשנות והיסק	2 = תשובה נכונה: (3) שוללות אותן וממליצות כיצד לנהוג. 0 = כל תשובה אחרת.	2,0
33	ר"ב איתור מידע	2 = תשובה נכונה: (2) הופעת פצעי בגרות קשורה להרגלי אכילה. 0 = כל תשובה אחרת.	2,0
34	ר"ב לשון ומטה לשון	2 = תשובה נכונה: (4) כי משמעות המילה שונה מהמשמעות המקורית. 0 = כל תשובה אחרת.	2,0
35	ר"ב לשון ומטה לשון	1 = תשובה נכונה: (1) לקרוא למתבגרים לשמור על תזונה נכונה. 0 = כל תשובה אחרת.	1,0